

Yüksekokul Öğrencilerinde Sigara Kullanım Sıklığı

Öğr. Gör. Emre Yanıkkerem

Celal Bayar Üniversitesi Manisa Sağlık Yüksekokulu

Yard. Doç. Dr. Gülten Karadeniz

Celal Bayar Üniversitesi Manisa Sağlık Yüksekokulu

Öğr. Gör. Saliha Altıparmak

Celal Bayar Üniversitesi Manisa Sağlık Yüksekokulu

Özet

Amaç: Tanımlayıcı tipteki araştırma, yüksekokul öğrencilerinin sigara içme durumu, nedenleri ve bazı değişkenlerle ilişkisinin belirlenmesi amacıyla uygulanmıştır.

Materyal metot: Araştırma Nisan 2003'te 210 öğrenci ile yapılmıştır. Verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu ile toplanmış ve bilgisayarda SPSS for Windows 10.0 paket programında değerlendirilmiştir. İstatistiksel değerlendirmede yüzdeler, Ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %26.2'sinin sigara içtikleri belirlenmiştir. Araştırmamızda kız öğrenciler erkek öğrencilere göre daha fazla sigara içmektedirler. Öğrencilerin sigara içme nedenleri arasında sorunlarını çözebilme, özentiler ve merak gelmektedir. Annenin eğitim durumu, ailede sigara kullanan birinin olması öğrencilerin sigara kullanımını etkilemektedir. İki grup arasındaki istatistiksel analiz anlamlı bulunmuştur. ($p < 0.05$).

Sonuç: Öğrencilerimiz arasında sigara kullanım yüzdesi az bulunmuştur. Sigara ile ilgili bilgi alanlarının ve ailede sigara kullanımı varsa öğrencilerin de buna paralel davranıyor olmasının çarpıcı bir bulgu olduğu görüşüne varılmıştır. **Anahtar kelimeler:** Üniversite öğrencileri, sigara, yaygınlık.

THE FREQUENCY OF SMOKING OF A HIGH SCHOOL STUDENTS Summary

Objective: This descriptive study was planned and implemented to determine the smoking behaviour and smoking habit of students of Celal Bayar University .

Method: Totally 210 students were investigated in the research on April 2003. Data was collected through questionnaire which was developed by researchers and statistics were evaluated on computer with the packet program SPSS for Windows 10.0 by using percentage and Chi-square tests.

Results and Conclusions: The 26.2% percentage of the students was determined as being smoker (We determined that in our research the number of the girls smoking were higher as the boys). The reasons why the students are smoking were determined as solving the problems, inclination to imitate and curiosity. The education level of mother and existence of smokers in the family effect the smoking behaviour of the students. The statistical analyses have been found significant in the two groups ($p < 0.05$).

Key words: *high school students, smoking behaviour, frequency.*

Giriş

The World Bank Grubu'nun 1999 yılı verilerine göre, dünyada 1.1 milyar yetişkin kişi sigara içmektedir ve bu rakamın 2030 yılı itibarıyla 1.6 milyara ulaşacağı bildirilmektedir (1). Ülkemiz için sigara içme durumu, gelişmekte olan ülkelerde günden güne arttığı yönündedir (2,3). Gelişmiş ülkelerde ise giderek azaldığı bildirilmektedir (4).

Sigara içmeye bağlı oluşan hastalık ve ölüm oranlarının giderek arttığını göstermesi bakımından, gençler arasında sigara içme alışkanlığının yaygınlaşması önemli bir sorundur (2,3). Tütün kullanmaya başlama yaşının genellikle ergenlik ya da genç erişkinlik dönemi olduğu belirtilmektedir (5,6).

Tütün, alkol, madde kullanımı önemli sağlık sorunlarıyla birlikte, öğrencilerde sinirlilik, hafıza bozuklukları, depresyon, okul başarısızlığı gibi önemli sorunlara yol açmaktadır (7). Diğer sağlık sorunları yönünden bakılırsa, birçok araştırma, sigara içmenin akciğer kanseri başta olmak üzere, çeşitli organ kanserleri, kalp damar hastalıkları, KOAH ve peptik ülser gibi ölümcül hastalıkların oluşumuna katkıda bulunduğunu göstermektedir (3,8,9,10).

Gençlerde sigaraya başlama ve sigara içme davranışını pek çok faktör etkilemektedir ancak literatürde tütün ile ilgili sektörlerin özellikle ge-

lişmekte olan ülkelerde gençleri hedef aldığı görüşü vardır (4). Oysa WHO birçok ölümcül hastalığın oluşmasına neden olduğu için 21. yüzyılda herkese sağlık hedeflerine ulaşmada sigaranın kontrolünün anahtar rol oynadığını belirtmektedir (11).

Gençlerin gerek özenti, gerek arkadaşlarına uyum için, gerekse sigara içen anne-baba ya da onlarca saygın bir kişiyi rol model olarak sigara içmeye başladıkları gözlemlenmektedir. Üniversiteye giden öğrencilerin sigara içmeyi büyümeyle özdeşleştirdikleri bir gerçeği de vardır. Üniversitedeki öğrenciler aynı evde ya da yurtlarda kalma, okul ortamında kalabalık gruplar halinde bir arada olma nedeniyle sigara içme davranışını birbirlerinden görek pekiştirme ya da pasif içici olma durumunda kalmaktadırlar. Gözlemlerimiz bir sağlık okulunda okuyor olmanın bu davranışı yeterince engellemediği yönündedir. Buradan da eğitim ile öğretimin nasıl bir çizgiyle ayrıldığı gerçeği ortaya çıkmaktadır. Bir çalışmada gençlere kötü rol modeli oluşturması ve sigara içmeyen genç bireylerin de sigara dumanından korunması için okullarda sigarasız ortamlar oluşturmanın önemli olduğu belirtilmektedir (4).

Bu çalışmada, öğrencilerin sigara içme durumu ve sigara içmeye ilişkin davranışlarının nedenlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Materyal metot

Araştırmanın amacı; öğrencilerin sigara içme sıklığı ve sigara içmeye ilişkin davranışlarını belirlemektir. Araştırma, Nisan 2003'te Celal Bayar Üniversitesi Manisa Sağlık Yüksekokulu'nda tanımlayıcı tipte planlanmış ve uygulanmıştır. Celal Bayar Üniversitesi Manisa Sağlık Yüksekokulu hemşirelik, ebelik ve sağlık memurluğu olarak üç bölümü kapsamaktadır. Sadece sağlık memurluğu bölümünde kız ve erkek öğrenciler, hemşirelik ve ebelik bölümlerinde ise yalnız kız öğrenciler mevcuttur. Hemşirelik ve ebelik bölümünde 1 ve 4. sınıf, sağlık memurluğu bölü-

münde ise sadece 1, 2 ve 3. sınıf mevcuttur. Tüm bölümlerde toplam 340 öğrenci bulunmaktadır. Araştırmanın gerçekleşmesinde, özel bir örneklem yöntemi seçilmeden, rastlantısal olarak derse katılmış olan tüm öğrenciler araştırma kapsamına alınmış ve 210 öğrenciyi ulaşılmıştır.

Verilerin toplanmasında, literatüre dayalı olarak hazırlanan anket formu kullanılmıştır. Öğrencilere çalışmanın amacına yönelik açıklama yapılmış ve katılımı kendi imzalarıyla kabul eden öğrenciler, anket formuna isimlerini yazmadan anketlerimizi doldurmuşlardır. Anket formu öğrencilere ilişkin sosyo-demografik verileri ve sigara içme, sigaraya başlama yaşı, aileden sigara kullanımına ilişkin bilgi alımı vb. soruları içermektedir.

Veriler bilgisayarda SPSS 10.0 programında değerlendirilmiş, verilerin analizinde yüzdelik, Ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin, %80'i kız, %20'si erkektir, yaş ortalaması 20.69±1.69 (17-27)dir. Mezun olunan lise %24.8 oranında sağlık meslek lisesi, %75.2 oranında diğer liseler (kolej, süper, devlet, Anadolu lisesi) olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin yarısından fazlası (%55.7) üniversiteye gelmeden önce kırsal kesimde, %44.3'ü ise şehir merkezinde yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Annelerin %85'i ilköğretim ve altı, %15'i lise ve üstü, babaların %69.7'si ilköğretim ve altı, %30.3'ü ise lise ve üstü eğitim almışlardır. Ailesinin gelir durumu 400 milyon ve üzeri olanların oranı %52.4, 400 milyon ve altı olanların oranı %47.6 olarak saptanmıştır (Tablo 1). Öğrencilerimizin %73.8 gibi büyük bir çoğunluğu sigara kullanmamakta, %26.2'si ise kullanmaktadır (Günde 15 adet ve altında sigara içenlerin oranı %60, 15 adetin üstünde sigara içenlerin oranı %40'tur). Öğrencilerin günde içtikleri sigara sayısı ortalaması 13.73±8.31 (1-40)tür. Sigaraya başlama nedenleri arasında ilk sırayı özent almaktadır (%61.8). Stres, ailevi sorunlar, ekonomik sorunlar adı altında yaşadığım sorun-

lar nedeniyle diye ifade edenlerin oranı ise %38.2'dir (Tablo 2). Ailenizde sigara içen biri var mı sorusunu, öğrencilerin %64.8'i evet olarak yanıtlamışlardır. Öğrencilerin en fazla babaları sigara içmektedir (%65.5), sonra ağabey ve abla %20.6 gelmektedir. Annenin sigara içme oranı ise %14'tür. Öğrencilerin babalarının sigara içme yıl ortalaması 20.07±9.23 (3-43)tür. Öğrenciler ailelerinde sigara içenlerin aile ekonomisine zarar verdiklerini düşündüklerini %62.5 gibi büyük bir yüzdeyle ifade etmişlerdir. Ailelerin çoğu (%52.9) çocuklarıyla sigara ve zararları konusunda bilgi paylaşımında bulunmuştur. Öğrenciler bu bilgiyi en çok babadan aldıklarını belirtmişlerdir (%18) (Tablo 3).

Öğrencilerin cinsiyete, mezun oldukları liseye, üniversite öncesi yaşadıkları yere, ailenin gelir durumu ve babanın eğitim durumuna göre sigara kullanma durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 4, Tablo 5, Tablo 6, Tablo 7, Tablo 8).

Öğrencilerin sigara kullanımı ile annelerinin eğitim durumu arasındaki ilişki arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$) (Tablo 9). Aynı zamanda ailede sigara içen birinin olması ile sigara içme durumu da istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$) (Tablo 10). Öğrencilerin ailesinden bilgi alma durumu ile sigara kullanımı arasındaki ilişki de anlamlıdır ($p<0.05$) (Tablo 11). Sigara kullanan gençlerin %71.3'ü ailesinden bilgi almıştır (Tablo 12).

Tartışma

Öğrencilerimizin %26.2'si sigara içtiklerini ifade etmişlerdir. Değişik yaş ve meslek gruplarını kapsayan bir çalışmada sigara içen erişkinlerin büyük bir bölümünün üniversite döneminde sigara içmeye başladıkları ve sigaraya başlama yaşının giderek düştüğü ifade edilmiştir (2,3). Bizim çalışmamızda öğrencilerimizin %73.8'i sigara içmediklerini ifade etmişlerdir, ancak içen grubun da yadsınmayacak oranda olduğu gözden kaçmamalıdır. Üniversite ortamının getirdiği arkadaş grubuyla olma, toplu yaşanan yer-

lerde ikamet etme sigara içme davranışını etkileyici bir faktördür, bu nedenle bu oranın artacağı düşüncesi endişe vericidir. Sigara içen öğrencilerimizin %40'ı günde 15 adet ve üstünde sigara tüketmektedir (Tablo 2). Bu miktar oldukça yüksek ve zarar verici bir miktardır.

Sigara içen öğrenciler özenti (büyüme hevesi, arkadaşlarına ve ebeveynlerine özenme, merak) ve yaşadığı sorunları azaltmak, sıkıntılarını gidermek gibi nedenlerle sigara içtiklerini ifade etmişlerdir (Tablo 2). Konuyla ilgili yapılan diğer bazı çalışmalarda da sigara içenlerin benzer nedenlerle sigara içtikleri gösterilmiştir (2,3,13).

Gençlerin sigara içme alışkanlığı oluşturmalarında aile, yakın çevre ve arkadaş ortamının etkili olduğu belirtilmektedir (6,11,12). Bizim çalışmamızda da benzer bulgular elde edilmiştir. Öğrencilerin ailelerinde sigara kullanımı öğrencilerin de sigara içme oranını artırmaktadır. Yapılan istatistiksel değerlendirmede anlamlı sonuç elde edilmiştir ($p<0.05$) (Tablo 3). Yapılan çalışmalar bu konuda anlamlı sonuçlar elde edilmediğini ancak yüzdelerin yüksek olduğunu belirtmişlerdir (8,9,10).

Araştırmamızda kız öğrencilerde sigara içme oranı, erkek öğrencilere göre yüksek bulunmuş, ancak iki grup arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 4). Yapılan çalışmalar kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha az sigara içtiğini ortaya koymuştur (3,12,13). Bizim çalışmamızda kız öğrencilerin daha fazla sigara tüketicisi olmaları dikkat çekici bir bulgudur.

Öğrencilerin sigara içme durumu ile mezun oldukları lise, üniversite öncesi yaşadıkları yer ve baba eğitim durumu ve ailenin gelir durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur ($p>0.05$). (Tablo 5, Tablo 6, Tablo 7, Tablo 8).

Öğrencilerin sigara kullanımı ile annelerinin eğitim durumu istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$) (Tablo 9). Eğitim seviyesi ilköğretim ve altı olan annelerin çocuklarının daha fazla sigara içtiği belirlenmiştir. Bu durum annenin eğiti-

minin, çocuğun zararlı davranışlara başlama ve sürdürmesinde etkili olabileceğini düşündürbilir. Aile içinde cinsiyet ne olursa olsun çocukların anne ile daha fazla zaman geçirdikleri ve anneden alıntının daha fazla olduğu gerçeği vardır. Bu nedenle anne eğitiminin gencin davranışını etkileyebileceği beklenen bir sonuç olabilir. Aynı zamanda ailede sigara içen birinin olması ile sigara kullanma durumu da istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$) (Tablo 10).

Öğrencilerin ailesinden bilgi alma durumu ile sigara kullanımı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$) (Tablo 11). Ancak bilgi alanların, bilgi almayanlara göre daha fazla sigara tükettiği de çarpıcı bir bulgudur (Tablo 12). Bu durum aile ile paylaşımın, yasağı kaldırıcı yönde düşünüldüğü şeklinde de yorumlanabilir. Rol model olma durumunun da bilgi almaktan daha etkili olduğu yorumlanabilir. Çünkü çalışmamızda ailesinde sigara içen birinin olduğu gençler daha fazla sigara içmektedirler şeklinde bir bulgu edinilmiştir.

Sonuç ve öneriler

Araştırmamızda kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla oranda sigara içtiği, sigara içenlerin merak, özenti ve sorunlarından kurtulmak amacıyla sigara içtikleri belirlendi. Bu nedenle gençleri sigara içme konusunda duyarlı duruma getirecek şekilde eğitim verilmesi; annenin eğitim durumunun, ailede sigara içen birinin varlığının ve aileden bilgi alma durumunun öğrencilerin sigara içme davranışını etkilediği belirlenmiştir. Bu konuda ailelerin de bilgilendirilmeleri, rol model olmanın çocukta davranış modeli geliştirmede etkili olduğu konusunda ailelerin bilinçlendirilmeleri gerekmektedir.

Sigara içen öğrencilerin geç olmadan sigarayı bırakma programlarına katılmalarının sağlanması ve duyarlı hale getirilmeleri için öğretim elemanlarının desteğinin gerekliliği vurgulanabilir.

Tablo 1: Öğrencilerin Sosyodemografik Özellikleri

Sosyodemografik Özellikler	Sayı	Yüzde
Cinsiyet		
Kız	168	80,0
Erkek	42	20,0
Toplam	210	100,0
Öğrencilerin yaş ortalaması 20.69±1.69 (17-27)		
Mezun olunan lisenin tipi	Sayı	Yüzde
Sağlık meslek lisesi	52	24,8
Diğer liseler (Normal, kolej, anadolu, süper)	158	75,2
Toplam	210	100,0
Üniversiteye gelmeden önce yaşanılan yer	Sayı	Yüzde
Kentsel (şehir)	93	44,3
Kırsal (ilçe, kasaba, köy)	117	55,7
Toplam	210	100,0
Annenin eğitim durumu	Sayı	Yüzde
İlköğretim ve altı	175	85,0
Lise ve üstü	31	15,0
Toplam	206	100,0
<i>Öğrencilerin annelerinin yaş ortalaması 44.76±4.91 (35-56)</i>		
<i>*4 kişinin annesi ölmüştür.</i>		
Babanın eğitim durumu	Sayı	Yüzde
İlköğretim ve altı	140	69,7
Lise ve üstü	61	30,3
Toplam	201	100,0
<i>Öğrencilerin babalarının yaş ortalaması 48.59±5.84 (37-72)</i>		
<i>*9 kişinin babası ölmüştür.</i>		
Ailenin gelir durumu	Sayı	Yüzde
400 milyondan az	100	47,6
400 milyondan fazla	110	52,4
Toplam	210	100,0

Öğrencilerin ailelerinin gelirlerinin ortalaması 466.428.0000±219.826.000 (100.000.000-1.400.000.000)

Tablo 2: Öğrencilerin Sigara Kullanma Durumu ve Nedenleri

Öğrencilerin içme durumu	Sayı	Yüzde
Sigara içen	55	26,2
Sigara içmeyen	155	73,8
Toplam	210	100,0
<i>Öğrencilerin günde içtikleri sigara sayısı ortalaması 13.73±8.31 (1-40)</i>		
Günde içilen sigara sayısı	Sayı	Yüzde
15 ve altı	33	60,0
15 üstü	22	40,0
Toplam	55	100,0
Sigara başlama nedeni	Sayı	Yüzde
Özenti	34	61,8
Yaşadığım sıkıntılar nedeniyle	21	38,2
Toplam	55	100,0

Tablo 3: Öğrencilerin Ailelerinin Sigara Kullanma Durumu

Ailenizde sigara içen biri var mı?	Sayı	Yüzde
Evet	136	64,8
Hayır	74	35,2
Toplam	210	100,0
Ailenizde kimler sigara içiyor?	Sayı	Yüzde
Anne	19	14,0
Baba	89	65,5
Abla, ağabey	28	20,6
Toplam	136	100,0
<i>Öğrencilerin babalarının sigara içme yıllarının ortalaması 20.07±9.23 (3-43)</i>		
Ailede sigara içenler aile ekonomisine zarar verdiklerini düşünüyorlar mı	Sayı	Yüzde
Evet	85	62,5
Hayır	51	37,5
Toplam	136	100,0
Sigara ve sağlık konusunda ailelerin öğrencilerle bilgi paylaşımları	Sayı	Yüzde
Bilgi paylaşımı olan	111	52,9
Bilgi paylaşımı olmayan	99	47,1
Toplam	210	100,0
Sigara konusunda bilgiyi veren kişi	Sayı	Yüzde
Anne	26	23,4
Baba	20	18,0
Abla, ağabey	6	5,4
Anne, baba	59	53,1

Tablo 4: Öğrencilerin Cinsiyete Göre Sigara Kullanma Durumu

Cinsiyet	Öğrencilerin sigara kullanma durumu				Toplam	
	kullanan		kullanmayan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Kız	41	24,4	127	75,6	168	100,0
Erkek	14	33,3	28	66,7	42	100,0
Toplam	55	26,2	155	73,8	210	100,0

$X^2= 1.386$ Sd= 1 $p>0.05$

Tablo 5: Öğrencilerin Mezun Olduğu Liseye Göre Sigara Kullanma Durumu

Lise tipi	Öğrencilerin sigara kullanma durumu				Toplam	
	kullanan		kullanmayan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Sağlık meslek lisesi olan	13	23,6	39	25,2	52	24,8
Diğer lise (Normal, kolej anadolu, süper)	42	76,4	116	74,8	158	75,2
Toplam	55	100,0	155	100,0	210	100,00

$X^2= 0.051$ Sd= 1 $p>0.05$

Tablo 6: Öğrencilerin Üniversite Öncesi Yaşadıkları Yere Göre Sigara Kullanma Durumu

Öğrencilerin Üniversite Öncesi Yaşadıkları Yer	Öğrencilerin sigara kullanma durumu				Toplam	
	kullanan		kullanmayan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Kentsel (şehir)	29	31.2	64	68.8	93	100.0
Kırsal (İlçe, kasaba, köy)	26	22.2	91	77.8	117	100.0
Toplam	55	26.2	155	73.8	210	100.0

$X^2= 2.152$ Sd= 1 $p>0.05$

Tablo 7: Öğrencilerin Ailesinin Gelir Durumu ile Sigara Kullanma Durumu

Öğrencilerin Ailesinin Gelir Durumu	Öğrencilerin sigara kullanma durumu				Toplam	
	kullanan		kullanmayan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
400 milyondan az	22	40.0	78	50.3	100	47.6
400 milyondan fazla	33	60.0	77	49.7	110	52.4
Toplam	55	100.0	155	100.0	210	100.0

$X^2= 1.734$ Sd= 1 $p>0.05$

Tablo 8: Öğrencilerin Babalarının Eğitim Durumuna Göre Sigara Kullanma Durumu

Öğrencilerin Babalarının Eğitim Durumu	Öğrencilerin sigara kullanma durumu				Toplam	
	kullanan		kullanmayan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
İlköğretim ve altı	33	62.3	107	72.3	140	69.7
Lise ve üstü	20	37.7	41	27.7	61	30.3
Toplam	53	100.0	148	100.0	201	100.0

$X^2=1.858$ Sd= 1 $p>0.05$

Tablo 9: Öğrencilerin Annelerinin Eğitim Durumuna Göre Sigara Kullanma Durumu

Öğrencilerin Annelerinin Eğitim Durumu	Öğrencilerin sigara kullanma durumu				Toplam	
	kullanan		kullanmayan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
İlköğretim ve altı	37	71.2	138	89.6	175	85.0
Lise ve üstü	15	28.8	16	10.4	31	15.0
Toplam	52	100.0	154	100.0	206	100.0

$X^2=10.358$ Sd= 1 $p<0.05$

Tablo 10: Öğrencilerin Ailesinde Sigara İçen Birinin Varlığına Öğrencilerin Sigara Kullanma Durumu

Öğrencilerin Ailesinde Sigara İçen Birinin Varlığı	Öğrencilerin sigara kullanma durumu				Toplam	
	kullanan		kullanmayan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Sigara kullanan	47	85.5	89	57.4	136	64.8
Sigara kullanmayan	8	14.5	66	42.6	74	35.2
Toplam	55	100.0	155	100.0	210	100.0

$X^2= 13.981$ Sd= 1 $p<0.05$

Tablo 11: Öğrencilerin Ailesinden Bilgi Alma Durumu ile Sigara Kullanma Durumu

Öğrencilerin Ailesinden Bilgi Alma Durumu	Öğrencilerin sigara kullanma durumu				Toplam	
	kullanan		kullanmayan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Bilgi alan	44	80.0	67	43.2	111	52.9
Bilgi almayan	11	20.0	88	56.6	99	47.1
Toplam	55	100.0	155	100.0	210	100.0

$X^2= 22.031$ Sd= 1 $p<0.05$

Tablo 12: Öğrencilerin Ailesinden Bilgi Alma Durumu ile Ailenin Sigara Konusunda Bilgi Paylaşımı

Öğrencilerin Ailesinden Bilgi Alma Durumu	Öğrencilerin sigara kullanma durumu				Toplam	
	kullanan		kullanmayan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Bilgi alan	97	71.3	39	28.7	136	100.0
Bilgi almayan	14	18.9	60	81.1	74	100.0
Toplam	111	52.9	99	47.1	210	100.0

$X^2= 52.817$ Sd= 1 $p<0.05$ OR= 10.659

Kaynaklar

1. The World Bank Group; Global Trends in Tobacco Use. 1999. <http://www.World Bank.org./tobacco/book/html/chapter1.htm>
2. Bilir N, Doğan B.G, Yıldız A.N; Sigara İçme Konusundaki Davranış ve Tutumlar, Hacettepe Halk Sağlığı Vakfı Yayın No:7, Ankara. 1997. 1-79.
3. Karaçam Z, Kitiş Y, Çetin H, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları Öğrencilerin Sigara İçme Durumu ve Sigara İçmeye İlişkin Davranışları, Hemşirelik Formu Dergisi, 5(1): 47-52. 2002.
4. Coakley A.L, Ruston A, Pulmonary Disease And Smoking; A Case For Health Promotion. British Journal Of Nursing, 10(1), 2001, 47-51.
5. Amerikan Psikiyatri Birliği. Mental Bozuklukların Tanısal Ve Sayımsal E Kitabı. 4. Baskı. Çev: Köroğlu E. İn:Yüksel N, Sevinçok L. Madde Kullanımı İle İlişkin Bozukluklar. 1998. 215-337.
6. Lanier C.A, Nicholson T, Duncan D; "Drug Use And Mental Well Being Among A Sample Of Undergraduate And Graduate College Students", J Drug Educ 2001;31(3):239-248.
7. Bennett ME, Miller JH, Woodalf WG; "Drinking

- Binge Drinking and Other Drug Use among Southwestern undergraduates; Three-Year Trends", Am J Drug Alcohol Abuse 1999; 25(2): 350-351.
8. World Health Organization Regional Office For Europe: Lifestyles and Behaviour Change. Scherfigvej 8, DK 2100, Copenhagen, 1999, 1-18.
9. Black JM, Jacobs EM: Lunkmann and Soransen's Medical-Surgical Nursing, Fourth Edition, W.B. Saunders Company, Philadelphia, 1993, 1140-1150.
10. Stanhope M, Lancaster J: Community Health Nursing, Third Edition, Moby Years Book, St. Louis, 1992, 398-407.
11. Phipps W ve ark; Medical Surgical Nursing, Fourth Edition, Moby Years Book, St. Louis, 1991, 348-349.
12. Özdamar K, Canyürek E, Dinçer KS ve ark; Üniversite Öğrencilerinin Sigara Alışkanlığı Üzerine Bir Araştırma, Doğa Tr. Journal of medical Sciences, 14:1990, 669-679.
13. Kişioğlu A.N, Öztürk M, Demirel R ve ark; İsparta İl Merkezindeki Kafelere Giden Öğrencilerin Okul, Beslenme, Uyku Durumları Ve Sigara Alkol Alışkanlıkları Üzerine Bir Çalışma, VIII. Ulusal Halk Sağlığı Kongre Kitabı. 23-28 Eylül 2002. Diyarbakır.